

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ СИСТЕМИ
ТА КОМПЛЕКСИ**

2022-2023 н. р.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм

Освітньо-професійна програма – Туризм

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Компонент освітньо-професійної програми – вибірковий, професійний.

Підсумковий контроль – екзамен.

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП.

Консультації – офлайн і онлайн відповідно до графіка консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Дидів Ірина Богданівна,
старший викладач кафедри туризму,
кандидат економічних наук

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. Студентська, 2,
м. Дубляни, Львівський район, Львівська область,
кім. 44з.

e-mail: ira.dydiv@gmail.com

телефони: робочий +38 (032) 224-29-79;
мобільний +38-098-25-83-884.

Викладач з 3-річним досвідом, автор та співавтор 9 наукових статей (з них 2 у міжнародній наукометричній базі даних Web of Science, 2 у закордонних виданнях), 23 тези конференцій, 8 навчально-методичних розробок.

Читає курси: Управління інноваційним розвитком в сільському туризмі, Туристично-рекреаційні системи та комплекси, Спеціалізований туризм, Організація туризму, Туристичне країнознавство, Управління якістю туристичних послуг, Кон'юнктура ринку туристичних послуг.

Наукові інтереси: аналіз проблем та перспектив розвитку сільського туризму та агротуризму як виду підприємницької діяльності, роль туристично-рекреаційної привабливості регіону та інноваційні підходи щодо розвитку сільських територій, дослідження світового досвіду щодо раціонального використання природних ресурсів у туристичній діяльності.

Анотація курсу. Дисципліна “Туристично-рекреаційні системи та комплекси” дозволить здобувачам вищої освіти отримати теоретичні знання та практичні навички, вивчення туристично-рекреаційних комплексів, потенціалу та територіальної системи, про причини та способи здійснення рекреаційної діяльності як невід’ємної складової життя кожної людини та суспільства, соціально-культурні, економічні, **отримати практичні вміння і навички з оцінювання конкурентоспроможності та привабливості туристичних комплексів, розвинути наукове мислення щодо розробки стратегічних і маркетингових планів розвитку туристських комплексів та окремих аспектів їх діяльності.**

Навчальна дисципліна “Туристично-рекреаційні системи та комплекси” є вибірковою навчальною дисципліною, що належить до циклу професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, яка викладається в 2 семестрі в обсязі 4 кредити. Підсумковий контроль – іспит.

Мета курсу – надання здобувачам вищої освіти знання про туристично-рекреаційні комплекси та туристично-рекреаційний потенціал регіону, особливості та тенденції стратегії екологічно збалансованого використання природно-рекреаційних ресурсів, а також засвоєння здобувачами вищої освіти знань про структуру і значення туристично-рекреаційних ресурсів території, форми, ефективність та наслідки туристично-рекреаційного природокористування та його вплив на стан ландшафтів, їх збереження та можливості відновлення під час провадження туристичної діяльності.

Завдання курсу – засвоєння здобувачами вищої освіти знань про туристично-рекреаційні комплекси регіону, вплив туристичної діяльності на стан природних ресурсів, обґрунтування заходів щодо раціонального використання ресурсів території, збереження і охорони навколишнього природного середовища, набути практичних вмінь і навичок ефективного використання природних ресурсів у туристичній діяльності.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів). В карантинних умовах COVID-19 та в період воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Zoom, Microsoft Teams, Google Hangout Meet, Skype, Viber.

Навчальний контент

№	Теми	Результати навчання
1.	Загальні визначення, основні поняття та теоретичні аспекти туристично-рекреаційних ресурсів і комплексів	<p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – сутність та класифікація туристично-рекреаційних ресурсів; – засвоєння теоретичних основ з питань туристично-рекреаційних ресурсів та комплексів; – характеристика туристично-рекреаційного потенціалу територій;
2.	Особливості обслуговування та туристично-рекреаційні потреби суспільства	<ul style="list-style-type: none"> – аналізувати та порівнювати різні територіальні рекреаційні системи; – формування практичних навичок роботи здобувачів щодо використання методів оцінки туристично-рекреаційного потенціалу територій;
3.	Оцінка та характеристика туристично-рекреаційного потенціалу	<ul style="list-style-type: none"> – критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем в туристично-рекреаційній діяльності;

4.	Територіальна рекреаційна система	<p>– методи визначення та оцінки туристично-рекреаційного потенціалу;</p> <p>– нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг.</p> <p style="text-align: center;"><i>вміти:</i></p> <p>– аналізувати розвиток туристично-рекреаційного потенціалу регіону та країни;</p> <p>– оцінювати туристично-рекреаційні ресурси;</p> <p>– складати характеристику рекреаційних зон країни;</p> <p>– організовувати ефективну роботу територіальної рекреаційної системи;</p> <p>– формувати програми відпочинку й конструювати цикли рекреаційних занять;</p> <p>– розробляти стратегічні плани щодо ефективного використання природних ресурсів;</p> <p>– визначати проблеми та перспективи розвитку певного регіону або країни.</p>
5.	Рекреаційне районування України	
6.	Характеристика рекреаційних регіонів світу	
7.	Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг	
8.	Проблеми та перспективи розвитку туристично-рекреаційних комплексів в Україні та світі	

Формування компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

Програмні результати навчання:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

Форми та методи навчання.

Лекційні заняття супроводжуються мультимедійною презентацією і відбуваються у таких формах: лекція-діалог (лекція-бесіда), лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція, лекція із запланованими помилками тощо. Практичні та семінарські заняття відбуваються у таких формах: робота в групах, мозкова атака, презентація, ділова гра, семінар-дискусія і т.д.

Система оцінювання та вимоги

До викладання дисципліни долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові заняття.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Туристично-рекреаційні системи та комплекси” виставляється за 100- бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS відповідно до **Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету**

природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>. Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних робіт, тестів, індивідуальних завдань та самостійної роботи. Перевірка знань здобувачів проводиться на основі усного опитування, письмового контролю, тестового контролю, практичної перевірки.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за темами курсу

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Загальні визначення, основні поняття та теоретичні аспекти туристично-рекреаційних ресурсів і комплексів	6
Тема 2. Особливості обслуговування та туристично-рекреаційні потреби суспільства	6

Тема 3. Оцінка та характеристика туристично-рекреаційного потенціалу	6
Тема 4. Територіальна рекреаційна система	7
Тема 5. Рекреаційне районування України	6
Тема 6. Характеристика рекреаційних регіонів світу	7
Тема 7. Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг	6
Тема 8. Проблеми та перспективи розвитку туристично-рекреаційних комплексів в Україні та світі	5
Екзамен	50
Разом	100

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу. Усі види робіт з навчальної дисципліни необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в університеті регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

Епідемія коронавірусу та російсько-українська війна стали випробуванням для освіти, тому під час навчання активно проводиться дистанційне навчання з використанням різноманітних платформ для виготовлення цифрового навчального контенту та онлайн взаємодії. Зокрема: Платформа Moodle, Платформа Google Classroom, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2009. 489 с.
2. Ващенко Н. П. Рекреаційні комплекси світу : практикум. Київ : КНТЕУ, 2007. 120 с.
3. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг: навч. посіб. Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 202 с.
4. Мальська М. П. Бордун О. Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика : навч. посіб. К. : Центр навч. л-ри, 2012. 248 с.
5. Мальська М. П. Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму: підручник. К. : «Центр учбової літератури», 2017. 244 с.
6. Масляк П. О. Рекреаційна географія: навч. Посібник. Київ : Знання, 2008. – 343 с.
7. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія. Одеса: ОНЕУ, 2016. 262 с.
8. Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу : навч. Посібник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 107 с.
9. Словник-довідник: туризм і природно-рекреаційний потенціал. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 108 с.

Допоміжна

1. Герасимчук З. В. Регіональна політика розвитку рекреаційного природокористування: механізми формування та реалізації: монографія. Луцьк : Надстир'я, 2007. – 171 с.

2. Іванунік В. О. Концепції оцінки рекреаційно-туристських ресурсів: навч. посібник. – Чернівці : ЧНУ, 2011. – 84 с.

3. Немець Л. М. Туристсько-рекреаційні ресурси світу: навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 102 с.

4. Lypczuk V., Kotliński W., Dydiv I. Wykorzystanie zasobów agroturystyki w regionie Karpackim Ukraine. Gospodarka i finanse. Współczesne wyzwania rozwoju społeczno-ekonomicznego polski i europy. Kielce, 2015. No 6. P. 147-158

5. Dydiv I. Tendence of Rural Green Tourism Development in Ukraine on the basis of forecasting. Zeszyty Naukowe WSTiE. 2022, Tom 22, №2. S. 46–56.

6. Дидів І. Б. Туристично-рекреаційний потенціал Львівської області. Сучасний рух науки: матеріали тез X Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., що присвячена головній місії Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience» – прокласти шлях розвитку сучасної науки від ідеї до результату (м. Дніпро, 2-3 квітня, 2020 р.). Дніпро, 2020. Т. 1. С. 376-381.

7. Дидів І. Туристична привабливість Львівщини. Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали XXI Міжнар. науково-практ. форуму (м. Дубляни, 22 – 24 вересня 2020 року). Львів: ННБК «АТБ», 2020. С. 109-113.

8. Дидів І. Б., Дидів А. І. Оцінка екологічних впливів туристичної діяльності на навколишнє середовище. Географія та туризм: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди: (м. Харків, 26 лютого, 2021 р.) / за заг. ред. Лоцмана П. І. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2021. С. 74–81

9. Dydiv I. Assessment of tourist and recreational potential of Lviv region. Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (March 12, 2021, Vilnius, Republic of Lithuania) European Scientific Platform. Vilnius, 2021. Vol. 3. P. 161-163. DOI 10.36074/scientia-12.03.2021.

10. Дидів І. Оцінка ефективності використання туристично-рекреаційного потенціалу Львівської області. Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 29 листопада 2021р.) Луцьк, 2021. С. 17-20.

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.

- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаніка НАН України, вул. Стефаніка, 2; тел. 74-43-72.

- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26.

- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. Відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.
- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81.
- Бібліотека Львівської комерційної академії, вул. Туган-Барановського, 10; тел. 79-76-40

2) Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

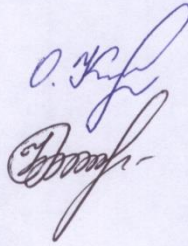
<http://rada.gov.ua/> – Законодавство України
www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.
www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.
<http://icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.
<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.
<http://www2.unwto.org/> – Всесвітня туристична організація.
<https://etc-corporate.org/> – Європейська туристична комісія.
<http://www.tau.org.ua/> – Туристична асоціація України.
<https://uata.com.ua/> – Українська Асоціація туристичних агенцій.
<http://altu.com.ua/Altu/About/> – Асоціація лідерів тур бізнесу України (АЛТУ).
<http://lart.lviv.ua/> – Львівська асоціація розвитку туризму.
<http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського.
<https://www.tourism.gov.ua> - Державне агентство розвитку туризму.
<https://www.ntoukraine.org> - Національна туристична організація України.
<http://www.uaeta.net> - Українська асоціація активного та екологічного туризму.

Силабус навчального курсу “Туристично-рекреаційні системи та комплекси” розглянуто та схвалено на засіданні кафедри туризму.

Протокол № 1 від 2 вересня 2022 року.

Завідувач кафедри туризму

Викладач

Оксана КРУПІА

Ірина ДИДІВ